

TSHIMANGADZO SAMUEL BENEDICT DASWA

Muapostola wa Vutomi Hinkwabyo

16 Khotavuxika 1946 – 02 Nyenyenyana 1990

Xikhongelo xa Novena

DIOCESE of TZANEEN

PO Box 261
TZANEEN 0850
SOUTH AFRICA

TEL: (015) 307 5244
FAX: (015) 307 3078

bendaswa@mweb.co.za

Loko a tsalela Kereke eAfrika, Mupapa Benedict XVI u komberile leswaku ku va na vakwetsimi eAfrika: “Ndzi hlohletela vafundhisi va tikereke ta miganga ku tekela enhlokweni vafambisi va Evhangeli eAfrika lava va nga fikelelaka ku tekiwa tani hi vakwetsimi hi ku ya hi swipimelo swa Kereke, ku nga ri ku endlela ku tatisa ntsengo wa vakwetsimi va Afrika, kambe nakambe ku ri ku kuma vahlanganisi vantshwa ematilweni ku khomisana ndlela na Kereke erendzweni ra yona na ku kombelela Tiko- nkulu ra Afrika eka Xikwembu. Ndzi veke ku tshemba ka mina eka Manana wa Afrika na le ka vakwetsimi va Tiko- nkula ra Afrika leyo rhandzeka swonghasi Kereke leyi kumekaka kona” (AM NO 114).

Ku sukela eminkarhini ya Kereke leyo sungula, Afrika yi katekisiwile hi vakwetsimi lavo tala va xiyimo xa le henhla, ku katsa na va Vafundhisi vanharhu lavo Rhanga va Kereke, Mukwetsimi Augustine, Cyril wa le Alexandria na Cyria. Nakambe ku vile na vakwetsimi va xisati lavo tala hi minkarhi yoleyo, exikarhi ka vona, ku na Mukwetsimi Monica, mana wa Mukwetsimi Augustine, kun'we na vafela ripfumelo va xivindzi lavo tala, ku katsa na Vakwetsimi Perpetua na Felicity. Hi minkarhi leyo tala Afrika yi nyikile Kereke vakwetsimi na vafela ripfumelo van'wana va xiyimo xa le henhla, ku fana na Mukwetsimi Josiphine Bakhita, hlonga ra wanhwana wo huma eSudan, na vafela ripfumelo va le Uganda, Mukwetsimi Charles Lwanga na tinhenha ta yena ta makumembirhi-mbirhi.

Makhatoliki va langutisa vakwetsimi na vafela ripfumelo tani hi vakokwa wa vona eripfumelweni vo hlawuleka eripfumelweni ra vona. Va le ka nhlungano lowo hetiseka na Xikwembu naswona va va swirho swa mindyangu ya hina hilaha ku nga heriki, va ri karhi va khathalela vuhlayiseki bya hina. Hikokwalaho hi nga tihlanganisa na vona hi ri na ku tshemba ka leswaku va ta yisa swilaveko na swivilelo swa hina eka Xikwembu. Xikombiso xa matimba xa vutomi bya vona i xihlovo xa mafulufulu na ku hisekela ka hina eripfumelweni ra vutomi bya hina bya siku na siku. Na hina tani hi vadyondzisiwa va Krete hi fanele hi tsakela ku avelana ripfumelo ra hina na van'wana na kona hi nga chavi ku ri yimela, hambiloko swi nga coxa ku tinyikela kumbe vutomi bya hina.

Swi ni nkoka eKerekeni ya Khatoliki eAfrika ku landza xikombelo xa Mupapa xa leswaku ku engeteriwa ntsengo wa vakwetsimi va Mafrika. Eka Diocese ya Tzaneen, Benedict Daswa u tekeriwile enhlokweni hi minkarhi ya vutomi bya yena tani hi xikombiso xa Makhatoliki, nuna loyi a tiyimiserile, a tlhela a va tatana, mudyondzisi wo hitaka na nhlolo ya xikolo, loyi a chivirikela vutomi bya Kereke na muganga. A a ri wanuna wa ntiyiso, wo tshembeka no hanana. Benedict a xiximiwa hikwalaho ka xivindzi eku humeseni ka vumbhoni emahlweni ka mingingiriko ya mindhavuko na

ripfumelo ya leswi kanetanaka na swona. Endzhaku ka rifu ra yena ra xihluku ndyangu wa Khatoliki wu yisile emahlweni miehleketo ya yena hi ku endzela sirha ra yena va ya khongela kona. Vanhu va hlohletela varhangeri va Kereke ya muganga ku sungula ku endla vulavisisi hi vutomi bya yena na rifu ra yena hi miehleketo ya leswaku a nga tekiwa tani hi mukwetsimi na mufela-ripfumelo.

Vulavisisi bya Ximfumo bya Khanoni ya Diocese hi mayelana na vutomi na rifu swa Mutirheli wa Xikwembu, Tshimangadzo Samuel Benedict Daswa, byi hetisisiwile eku sunguleni ka lembe ra 2009. Leswi swi amukeriwile hi *Sacred Congregation for the cause of Saints* eRhoma hi Hukuri 2010, tani hileswi a swi fikelerile swilaveko swa nawu na swa khanoni. Ku amukeriwa loku hi va le Rhoma swi nyikile nhlohletelo eka Diocese ya Tzaneen, hikuva swi pfurile tindlela ta ku ya lava swivangelo swa ku va Benedict Daswa a tekiwa a ri mufela-ripfumelo na mukwetsimi loyi a ringaneleke, ku nga ri swa Afrika-Dzonga ntsena kambe swa Tiko-nkulu ra Afrika, kun'we na misava hinkwayo.

Hi hlohletela vanhu ku dyondza swo tala hi wanuna loyi wo kwetsima na ntshembo na ku nyikiwa matimba hi swikombiso swa yena swo yimela ripfumelo. Eka Benedict vutomi bya munhu a wu ri nchumu wo kwetsima naswona a wu fanele wu xiximiwa no sirheleriwa. Tani hi Muapositola wa Vutomi Hinkwabyo, swi n'wi fanerile ngopfu ku yisa emahlweni ntiyiso wa ndhavuko wa vutomi eka nguva leyi. Hikokwalaho ka sweswo hi khongotela vanhu va khongelela ku va a endliwa mukwetsimi na ku va a va yena loyi a nga ta va hlanganisa na Xikwembu.

Novena leyi yi nyiketiwewe eka Benedict Daswa i ndlela ya matimba ya makhongelelo leyi yi nga tirhisiwaka hi munhu a ri yexe kumbe hi mintlawu. Hi ni ku tshemba leswaku loko Novena leyi yo khongeriwa hi ripfumelo eka Krete na le ka Moya lowo Kwetsima Xikwembu xi ta mi katekisa hilaha ku kulu hi nhlanganiso wa Benedict Daswa. Hi hlohletela un'wana na un'wana loyi a nga vuyeriwa hi nhlanganiso wa yena ku endla leswaku swi tiveka eka van'wana na le ka hina.

Hi khensa hi vuyelela eka Muprista Herman Van Dijck MSC eka ntirho wa yena wo tumbuluxa Novena ya Xikhongelo lexi.

Bishop Joao Noe Rodrigues
Diocese of Tzaneen
Limpopo Province
South Africa

Bishop Hugh Slattery MSC
Bishop-Emeritus, Tzaneen

SWITSONGAHATO

- AM   *Africae Munus – Africa's Commitment*
Post-Synodal Apostolic Exhortation – Pope Benedict XVI, 2011
- CCC   Catechism of the Catholic Church
Promulgated by Pope John Paul II, 1992
- CIC   Codex Iuris Canonici – *Code of Canon Law*
Promulgated by Pope John Paul II, 1983
- CL   Christifideles Laici – *On the Vocation & Mission of the Laity*
Apostolic Exhortation – Pope John Paul II, 1988
- EV   Evangelium Vitae – *The Gospel of Life*
Encyclical – Pope John Paul II, 1995
- FC   Familiaris Consortio – *The Family in the Modern World*
Apostolic Exhortation – Pope John Paul II, 1981
- GS   Gaudium et Spes – *The Church in the Modern World*
Pastoral Constitution – Vatican Council II, 1965
- LG   Lumen Gentium – *Light of the Nations*
Dogmatic Constitution – Vatican Council II, 1964
- NMI   Novo Millennio Ineunte – *Entering the New Millennium*
Apostolic Letter – Pope John Paul II, 2001

Xana Novena i yini?

Novena i ku tinyiketela loku endliwaka hi swikhongelo leswi khongeriwaka eka nkaye wa masiku hi ku landzelelana, hi ri karhi hi kombela tintswalo na ntwele-vusiwana eka Xikwembu. Leyi yi vile yona ndlela ya ndhuma ya nkarhi hinkwawo ya makhongelelo eKerekeni. Yi landzelela swikombiso swa nkaye wa masiku lawa Vaapostola na Mariya va nga ma tshama va ri eku khongeleni exikari ka ku Tlhandluka ka Yesu na Sonto ya Pentekosta loko va ha rindzerile ku ta ka Moya lowo Kwetsima. (Mintirho 1,14).

Ku endla Novena i ku tiyisela exikhongelweni, hi ku kombela ku endleriwa swo-karhi eka nkarhi wa nkaye wa masiku hi ku landzelelana. I ku hetiseka ka dyondzo ya Hosi ya leswaku hi fanele hi ya emahlweni no khongela naswona hi nga lahlekeriwi hi ku tshemba. Leswi swi seketeriwa hi marito ya Hosi ya hina ya: "Kombelani mi ta nyikiwa; lavani mi ta swi kuma; gongondzani mi ta pfuleriwa. Hikuva loyi a kombelaka wa nyikiwa; loyi a lavaka wa swi kuma; loyi a gongondzaka wa pfuleriwa." (Lk 11:9-10)

Muapostola wa Vutomi hinkwabyo

XIKHONGELO

Ku amukeriwa tani hi mukwetsimi ka Mutirheli wa Xikwembu T.S. Benedict Daswa

(Ku va xi hlaiwa emakumu ka Xikhongelo xa Novena xa siku rin'wana ni rin'wana)

*Oho Vunharhu lebyo Kwetsima,
Ndzi tshemba leswaku u ta tshama eka mina hi nkhuvelo,
Ndza ku rhandza, ndza ku tlangela, ndza ku xixima.
Ndza ku khensa eka Mutirheli wa wena Benedict,
Loyi u nga n'wi hlawula eku humesa vumbhoni byo fela eripfumelweni
Eka Yesu Kreste, Muponisi wanga na Hosi yanga.*

*Tatana wa matimba hinkwawo, u tatile mbilu ya Mutirheli wa wena Benedict,
Hi rirhandzu lerikulu na khinkhi eku akiweni ka mfumo wa wena,
U n'wi nyikile nhlohletelo na matimba
Ku yima a ku tsetserhele eripfumelweni handle ko chava, hambu ku chava rifu.*

*Xikwembu xa rirhandzu, ndzi ntshunxe eka mintirho ya munyama.
Ndzi sirhelele eka mimoya leyo biha ni le ka matimba ya sathani.
Ndzi endle muapostola wa ntiyiso wa vutomi hinkwabayo endyangwini wa mina na le
tikweni.
Wonge rivoningo ra wena, we Hosi, ri voninga eka mina, na hi mina.*

*Hosi Yesu, hi swikhongelo swa Mutirheli wa wena, Benedict,
Ndzi kombela leswaku ndzi landzelela xikombiso xa yena
Xa ku va ndzi tshama ndzi tiyimiserile ku rivalela hi moya wa XiKreste.*

*U tiva swivilelo na swiphiso swa mina leswo tala
Ni nchavo wa mina loko ndzi languta emahlweni.
Ndzi kuma matimba na nhlohletelo eka vutomi bya Mutirheli wa wena Benedict.
Ndzi ta eka wena sweswi, we Hosi, na hi swikhongelo swa yena.
Ndzi kombela ku endleriwa loku ko hlawuleka... loko swi ri hi ku rhandza ka wena.*

*Ndzi pfune hi minkarhi hinkwayo ku landzelela xikombiso xa kahle xa Benedict.
Hi ku khongela siku na siku na hi ku ta eKerekeni minkarhi hinkwayo,
Ndzi pfune ku ku rhandza, we Hosi, ku tlula swilo hinkwaswo
Na ku rhandza van'wana tani hi loko u ndzi rhandza.*

Amen.

SIKU RA 1 A KHUVURIWA EKA KRESTE

Tshimangadzo Samuel Benedict Daswa loyi a ri yena matevula eka vana va ntlhanu, u velekiwile hi siku ra 16 Khotavuxika 1946, emugangeni wa Mbahe ekusuhi na Thohoyandou. U kulerile eka Vukhongeri bya Ndhavuko wa xiAfrika, a a wela eka nyimba ya xivongo xa ka Bakali wa rixaka ra Valemba, lava va titekaka tani hi vatukulu va Mayuda. Va tshama exikarhi ka rixaka ra Vavhenda kambe minkarhi yin'wana va kumeka na le xikarhi ka Vasuthu na Vatsonga eka Xifundzankulu xa Limpopo, eAfrika-Dzonga. Loko a ha ri xichudeni xa xikolo xa le henhla, Tshimangadzo u kumile swiletelo swa ripfumelo ra Xikhatoliki ku suka eka mukatekisi wa yena mufi Muprista Benedict Risimati. U hlohleteriwile hi wanuna loyi wa ripfumelo lerikulu swonghasi, lero hikokwalaho ka sweswo u hlawurile vito ra Benedict loko a khuvuriwa. U tekile vulavulelo ra Mukwetsimi Benedict a wu endla wa yena lowu nge: "Khongela u tlhela u tirha", lowu wu nga n'wi hlohletela vutomi bya yena hinkwabyo tani hi Mukreste. Hi siku ra 21 Dzivamisoko 1963 u khuvuriwile hi Muprista Augustine O'Brien MSC a tlhela a dya Xilalelo lexo Kwetsima. Endzhaku ka tin'hweti tinharhu u tiyisiwile hi *Rt Rev Abbot/Bishop F C Van Hoeck OSB*, Mubixopo wa Diocese ya Pietersburg. Endzhaku ko pasa tidyondzo ta Xikolo xa le Henhla, Benedict u thwaserile Vuthicara bya le phurayimari.

Rito ra Xikwembu

Loko swi ri tano, hi ku khuvuriwa, ku fa ka yena, hi lahliwile na yena, leswaku ku kotisa leswi Kreste a pfluxuweke exikarhi ka vafi, hi matimba yo kwetsima ya Tatana, na hina hi ta hanya hi mukhuva lowuntshwa. Hikuva loko hi milenanile na yena hi ku fa hi rifu leri fanaka ni ra yena, na kona hi ta va tano loko hi pfuka eku feni hi ku pfuka loku fanaka ni ku pfuka ka yena. (Varhoma 6, 4-5)

Ku entisa ripfumelo

...Tani hi leswi Nkhuvulo wu nga nyangwa wo kwetsima wa Xikwembu lowu hi hlenganisaka na Kreste na vutshamo bya Moya wa yena, swi ta kanetana na loko hi hanya vutomi bya manyala lawa ya fambisanaka na swikwembu swa hava. Ku vutisa vadyondzela ripfumelo hi ku: "Mi lava ku kuma Nkhuvulo xana?" Hi nkarhi wu ri wun'we swi vula ku va vutisa hi ku: "Mi lava ku kwetsima xana?" Swi vula leswaku hi tisa eka vona xivumbeko xa ntumuluko xa Dyondzo ya le Ntshaveni leyi nge: "Hikwalaho ke, na n'wina mi fanele ku hetiseka, hilaha Tata wa n'wina wa le tilweni na yena a hetisekeke"(Mt. 5: 48) (NMI 31)

Ku anakanya

Xana nkhuvulo lowu ndzi nga wu kuma wu vula yini eka mina?
Xana ndzi lava ku va lowo kwetsima, tani hi leswi Xikwembu xi nga kwetsima?

Xikhongelo

*U ndzi fambisa etindleleni leto lulama hikwalaho ka vito ra wena.
Niloko ndzi famba enkoveni wa xinyami xo chavisa,
A ndzi chavi nchumu xo biha, hikuva u na mina; nhonga ya wena ni xongotelo ra wena hi swona leswi dzi tiyisaka.
Kutani ndzi ta tshama endlwini ya wena vutomi bya mina hinkwabyo.*
(Ps 23, 2b-4,6)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 2 WANUNA WA XITIRHI

Hikwalaho ko khomelela eka vulavulele ra yena wa, “Khongela u tlhela u Tirha” a kholwa eka ntiyiso ni ku tirha hi matimba tani hi ndlela yo dzunisa Xikwembu ni ku pfuna vanhu emugangeni. Tani hi Nhloko ya Xikolo xa Phurayimari xa N'weli, Benedict a tinyiketerile hi mbilu ya yena hinkwayo eka ntirho wa dyondzo. Siku rin'wana un'wana wa vadyondzisi va yena u tshikile ku tilulamisela dyondzo ya vhiki leri landzelaka hi ku tsutsumela ebangini eSibasa ku ya kuma muholo wa yena. Loko Benedict a swi kumile leswaku mudyondzisi wa yena a nga kona, u ngenile emovheni a n'wi hlongorisa. U fikile a yimisa thekisi a kombela mudyondzisi ku tlhelela na yena exikolweni ku ya hetisisa ntirho wa yena wo lulamisa. Loko a hetile Benedict u heleketile mudyondzisi loyi ebangini hi movha wa yena.

Exikarhi ka vuxaka bya yena na vadyondzi, Benedict a tshama a ri ni nsusumeto na rirhandzu. A a va hlohletela ku tikarhata, ku titshemba na ku tiyimela. Lava a va hluleka ku hakela mali ya xikolo a a va rhamba ku ta tirhanyana exirhapeni xa yena leswaku va ta kuma mali yo hakela xikolo. Benedict a a endzela mindyangu ya vadyondzi lava xwaka leswaku a ta kuma xivangelo na tindlela to va pfuna. Yena na vana va yena a va tirha exirhapeni xa matsavu na ku byala mirhi ya mihandzu- leswi a swi nga tolovelekangi eka vadyondzisi, tinhloko ta swikolo kun'we ni vanhu lavo dyondzeka hi ku angarhela.

Benedict u kombisile vufambisi lebyinene hi ku tirhisa mali ya yena hi vukheta na vutlhari. U vile wo sungula emugangeni wa ka vona ku aka yindlu ya switina hi ku tirhisa mali leyi a yi hlayisa ku suka emuholweni na hi ku xavisa matsavu na mihandzu swo suka exirhapeni na le nsin'wini ya mihandzu. Hi ku hlayisa mali hi vukheta, u xavile movha, TV na riqingho, kambe hikwalaho ka mavondzo, vanhu a va n'wi ehleketelela leswaku u tirhisa swidajani (*xidajana i ntsumbu lowu nga vuyisiwa hi vuloyi leswaku wu ta va tirhela swo karhi.*)

Rito ra Xikwembu

Swi fana ni munhu la lavaka ku khoma rendzo. U vitana malandza ya yena, a veka xuma xa yena emavokweni ya vona. A nyika un'wana titalenta ta ntlhanu, un'wana titalenta timbirhi, un'wana talenta yin'we; un'wana ni un'wana a nyikiwa hi ku ringana matimba ya yena; kutani n'wini wa muti a endzela kule. Loyi a nyikiweke titalenta ta ntlhanu a hatla a ya bindzula ha tona kutani a kuma tin'wana ta ntlhanu. Na yena loyi a nyikiweke titalenta timbirhi, a ya bindzula ha tona, kutani a kuma tin'wana timbirhi. (Mt. 25, 14-15)

Ku entisa Ripfumelo

Nazareta, wena Muti wa “N'wana wa Muvatli” hi kona laha hi faneleke ku lava ku twisisa no tlangela ntshunxeko wa nawu wa ntirho wa munhu; hi vuyisela ku tiva hi ta vukahle bya ntirho, hi tsundzuka leswaku ntirho a hi makumu hi vuwona, kambe ntshunxeko wa vunene bya wona, na nkoka wa rifuwo, ku suka eka nkoka lowu wu nga wona ku humelela; hi ndlela leyi hi vuyisaka vatirhi hinkwavo va misava hi va komba xikombiso xa makwavo wa vona wa ximoya, muporofeta wa hinkwaswo, a nga Kreste Hosi ya hina. (Pope Paul VI, Adress in Nazareth, 5 Sunguti 1964)

Ku anakanya

Xana ndzi tirha ntirho wa mina hilaha ndzi kotaka ha kona?
Xana ndza tinyuma loko ndzi endla mintirho ya mavoko?

Xikhongelo

*Kutani munhu yena a huma endlwini a ya entirhweni,
a tirha ku kondza dyambu ri pela.*

*We Hosi mintirho ya wena a hi ku tala ka yona,
hinkwayo u yi endla hi vutlhari, misava yi tele hileswi u swi vumbeke.*
(Ps 104, 23-24)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 3 WANUNA WA NDYANGU WA NTIYISO

Hi lembe ra 1980, Benedict u tekanile na Shadi Evelyn Monyai wa kereke ya Lutere, loyi endzhaku a nga hundzuka xirho xa Kereke ya Khatoliki lexi heleleke. Va katekisiwile hi vana va nhungu, laha rikotse ri nga velekiwa mune wa tin'hweti endzhaku ka rifu ra yena. Benedict a a tshemba leswaku ku pfuneta nsati wakwe ku wundla vana na mintirho ya le xitangeni a yi ri mhaka ya kahle eka vukati bya vona. A byela vanhu a ku: "U fanele ku pfuna nsati wa wena hi mintirho ya le xitangeni", a tlhela a dyondzisa vana va yena ku pfuneta ekaya. U tlhela a va dyondzisa ku tirha hi matimba, ekaya na le xikolweni.

Ndyangu wakwe a wu khongela swin'we madyambu man'wana na man'wana. Swikhongelo leswi swa ndyangu a swi katsa ku hlayiwa ka Rito, leswi a swi hundzula muti wu va "Kereke ya le kaya" ya ntiyiso. Tani hi ndyangu a va ya ekerekeni Sonto yin'wana na yin'wana. Benedict u tumbuluxile "Siku ra Daswa" leri tlangeriwaka hi Nguva ya Khisimusi. Vandyangu kun'we na maxaka ya le kusuhi a va tlangela siku leri hi ku nyikana tinyiko ta Khisimusi, laha n'wana un'wana na un'wana a a nyikiwa switirhiswa swa xikolo swa lembe leri landzelaka.

Rito ra Xikwembu

"Hikokwalaho, wanuna u ta sukela tata wa yena ni mana wa yena a namarhela nsati wa yena, kutani lavambirhi va ta va nyama yin'we ntsena. Xihundla lexi i xikulu, kambe ndzi vulavurisa sweswo hi ku fanisa Kreste ni Kereke. Wanuna a a rhandze nsati wa yena, kukota loko a tirhandza; na yena wansati a a ve ni xichavo eka nuna wa yena. Na n'wina vatatana, mi nga dyisi vana va n'wina embitsi, kambe mi va kurisa, hi ku va laya ni ku va dyondzisa ta Hosi." (Vaefesa 5, 31-32; 6, 1-4)

Ku entisa Ripfumelo

Vamanana, xana ma dyondzisa vana va n'wina swikhongelo swa VuKreste? Ma va lulamisa, hi ku pfuniwa hi muprista, tisakaramente leti va faneleke va ti amukela loko va ha ri lavantsongo: Ku nga ku tivula swidyoho, Xilalelo na ku Tiyisiwa? Ma va hlohlotella ku tsundzuka hi mahlomulo ya Kreste loko va vabya, ku kombela ku pfuniwa hi Wanhwana Mariya kun'we na vakwetsimi xana? Ma khongela swin'we rhozari tani hi ndyangu xana? N'wina vatatana, xana ma khongela na vana va n'wina kumbe na mindyangu ya n'wina minkarhi yin'wana xana? Swikombiso swa n'wina swa ku tshembeka, hi leswi mi swi ehleketaka na leswi mi swi endlaka, leswi fambisanaka na xikhongelo, i dyondzo ya vutomi, lowu wu nga nchumu wun'we wa nkoka wo dzunisa. Hi ndlela yoleyo mi tisa ku rhula emindyangwini ya n'wina. (FC 60)

Ku anakanya

Xana vuxaka bya mina eka murhandziwa wa mina na vana byi njhani?
Ha khongela swin'we tani hi ndyangu xana? Hi swi endla kangani ke?

Xikhongelo

*Ku katekile munhu un'wana ni un'wana loyi a chavaka Hosi Xikwembu,
la fambaka etindleleni ta xona. Emutini wa wena, nsati wa wena u ta fana ni murhi wa
vhinya lowu vekaka mihandzu leyo tala.*

*Vana va wena va xinuna va ta fana ni swihluke swa murhi wa mutlhwari,
loko va tshama na wena eswakudyeni.*

Hakunene munhu loyi a chavaka Hosi Xikwembu u ta kateka hi ndlela yoleyo.

(Ps 128, 1. 3-4)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 4 WANUNA WO TIYIMISELA KU TIRHELA MUGANGA

Benedict a hloniphiwa ngopfu hi vanhu va muganga wa ka vona. A a ri murhangeri wa ntumbuluko lero na ndhuna yi kala yi n'wi hlawula ku va matsalana wa huvo ya vona. Hi ku leteriwa hi ripfumelo ra yena ra xiKreste, Benedict a nga chavi ku humesela miehleketo ya yena erivaleni. A xiximiwa ngopfu hikwalaho ka matikhomelo na vumunhu bya yena byo yimela ntiyiso. Ku ve na nkarhi lowu a nga lumbetiwa ku va a tirhisile mali ya xikolo ku tiakela yindlu, kambe loko Ndhuna yi endlile vulavisisi swi kumekile ku ri mavunwa.

Tani hi munhu loyi a rhandza ku hlulukisa swa mintlangu ya lavantshwa, Benedict u sungurile xipanu xa ntlangu wa bolo ya milenge. A lava leswaku va nga tshami hi mavoko, va tikhoma no va va nga tshami emapatwini va nga endlil nchumu.

Hi minkarhi ya dyandza etindhawini ta Venda hi malembe ya va 1980, Benedict u tirhisile riqingho na vutivi bya yena ku kuma swakudya swa vana va xikolo xa yena.

Rito ra Xikwembu

"N'wina mi munyu wa misava; kambe loko munyu wu phyama, ku dzunga ka wona ku ta pfluxetiwa hi yini ke? A wa ha pfuni nchumu loko ku nga ri ku cukumetiwa ehandle, wu kandziyeriwa hi vanhu. N'wina mi ku vonakala ka misava; muti lowu akiweke entshaveni a wu tumbeli. Naswona a va lumeki rivoni ku ri khubumeta hi xirhundzu, kambe va ri veka ehenhla, kutani ri voninga hinkwavo lava nge ndlwini. Ku vonakala ka n'wina a ku voningele vanhu hi mukhuva wolowo, leswaku va ta vona mintirho ya n'wina leyo saseka, va dzunisa Tata wa n'wina la nge matilweni." (Mt 5, 13-16)

Ku entisa Ripfumelo

Ku endlala ku fikelela swikongomelo swa vona swo fambisa timhaka ta Kreste eka tiko na vanhu lava ha riki emunyameni lava va pfumeleke a va fanelangi va tshika migingiriko yo fambisa Rito eka vutomi bya vanhu, ku nga va etindhawini ta mabindzu, etihubiyeni ta vamajisitarata, etihofisini, na le mintlangwini ya ndhavuko leyi xikongomelo xa vona ku nga ku fikelela swikongomelo swo karhi swa kahle. (CL42)

Ku anakanya Xana ndzi endla yini ku hlulukisa muganga wa mina.
Xana ndzi tekela enhlokweni timhaka ta tiko/ta tipolotiki?

Xikhongelo *Kasi wena wa swi vona; ina, maxangu ni mahlomulo wa ma vona, u tiyimiserile ku lwela swisiwana. Hikokwalaho, lava tsaneke va tinyiketa eka wena, lava pfumalaka vatswari, va kuma ku pfuneka eka wena. (Ps 10, 14)*

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 5 WANUNA WO GINGIRIKELA KEREKE

Tani hi mukatekisi wo tinyikela, Benedict Daswa u pfunile eku ndlandlamuxeni ka Kereke, ngopfungopfu hi ku pfuna lava a va tilulamisela ku khuvuriwa. A a ri xirho xa Komiti ya Pharixi na swona a a nga xwi etinhlengetanani. A fambisa swikhongelo swa Sonto loko Muprista kumbe vakatekisi va nga ri kona na swona a ngehenelela na le ka migingiriko ya vantshwa ya kereke hi ku va hlohotelela ku hanya vutomi bya kahle, ku hetisisa switshembiso na ku tinyungubyisa hi ripfumelo ra vona.

Benedict u tshembisile nsati wa yena leswaku a va ta aka yindlu endzhaku ka loko Kereke ya Nweli leyintshwa yi herile ku akiwa. Mpingu lowu wo aka kereke endhawini leyi a wu ri purojeke leyi a yi ri embilwini ya yena lero a nga lo pfuna muprista hi movha wa yena ntsena, kambe na yena a tirha hi matimba, a tlhela a hlohotelela van'wana ku endla tano. Endzhaku ka ku akiwa ka Kereke u hetisisile xitshembiso xa yena xo tiakela yindlu yakwe.

Rito ra Xikwembu

Hi mukhuva wolowo, na hina, hambi hi tele, hi miri wun'we eka Krete, kutani un'wana ni un'wana wa hina i xirho eka un'wana. Hikokwalaho, leswi hi nga ni tinyiko leti hambaneke, hi ku ya hi leswi Xikwembu xi hi nyikeke swona, a hi ti tirhiseni; loko hi ri ni nyiko ya vuprofeta, a hi yi tirhiseni hi mpimo wa ku pfumela ka hina; loko hi ri ni nyiko ya ku tirhela van'wana, a hi va tirheleni. Loyi a nga ni nyiko ya ku dyondzisa, a dyondzise; loyi a nga ni nyiko ya ku khongotela, a khongotele; loyi a hananaka, a hanane hi mbilu yo basa; loyi a fambisaka van'wana, a a fambise hi ku chivirika; loyi a twelaka van'wana vusiwana, a a swi endle hi ku tsaka. (Varhoma 12, 5-8)

Ku entisa ripfumelo

Hikwalaho ka ku tswariwa ra vumbirhi eka Krete, ku tumbulukile ku fananana exikarhi ka lava tshembelaka Krete loko swi ta eka vumunhu na migingiriko laha hinkwavo va nga na ntirhisano loko swi ta eka ku vumba Miri wa Krete hi ku ya hi xiyimo xa munhu na ntirho. (CCC 872. Vona na CIC, Can. 208; Cf. LG 32)

Ku anakanya

Xana ndzi endlela yini Kereke na le Kerekeni?

Ndza ngehenelela eku akeni kumbe eku hlayiseni ka Kereke na ntirho wa yona ke?

Xikhongelo

A ku: "A ndzi nga ngeni endlwini, ni ku etlela a ndzi nga etleli," A ndzi nga pfumeli ku khomiwa hi vurhongo, ndzi nga ka ndzi nga khudzeheri, ndzi ko ndzi kuma ndhawu leyi Hosi Xikwembu lexi nga ntamu wa va ka Yakobo xi nga kuma vutshamo ka yona. (Ps 132, 3-5)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 6 WANUNA WO KHONGELA NA VUMUNHU KU FIKA EMAKUMU

Vanhu lava va nga tiva Bendict kahle va xiyisisile leswaku a a ri munhu wo khongela evuton'wini bya yena hinkwabyo, endyangwini wa yena, na le Kerekeni. A a ri ni vuxaka lebyikulu na Kreste na swona a leteriwa no hlayisiwa hi ripfumelo ra yena eka swiyenge hinkwaswo swa vutomi. A a khatalela vavabyi, lava xanisekeke na lava a a ri emakhotsweni na swona a tsakela ku va endzela. A nyikela swa le mandleni mahala eka vafpumari na swisiwana emugangeni wa ka vona kun'we na le ka vadyondzi va Xikolo xa Phurayimari xa Nweli.

Hi ndzhenga wa siku ra 2 Nyenyenyana 1990 loko Benedict a ri eku tirheni ntangeni/nsinwini ya yena, sesi wa nsati wa yena u n'wi komberile ku tsutsumisela n'wana wa yena loyi a a khomekile eka dokodela eMakwarela (Sibasa). Loko a nga se dumisa movha u te eka yena: "A hi khongeli." Loko a ri karhi a tlhelela eMbahe, u nyikile lifiti eka wanuna un'wana wo tshama emugangeni wa le kusuhi na laha a a tshama kona. Wanuna loyi a rhwele saka ra mugayu lero a nga ta swi kota ku kuma xifambo xa mani na mani hikokwalaho ka madzolonga lama a ma ri kona endzhawini leyi.

Rito ra Xikwembu

"Hikuva a ndzi ri ni ndlala, kutani mi ndzi fihlutile; a ndzi ri ni torha, mi ndzi siyele ndzi nwa; a ndzi ri muendzi, mi ndzi rhurherile; a ndzi swerile, mi ndzi ambexile; a ndzi vabya, mindzi ongorile; a ndzi ri ekhotsweni, mi tile mi ta ndzi kamba." "Hi kona lava lulameke va nga ta hlamula, va ku: "Hosi, hi tshama hi ku vona rini u ri ni ndlala, kutani hi ku fihluta, kumbe u ri ni torha, hi ku siyela u nwa ke? Hi ku vona rini u ri muendzi, hi va hi ku rhurhela, kumbe u swerile, hi ku ambexa ke? Hi ku vona rini u ri karhi u vabya, kumbe u ri ekhotsweni, kutani hi ta hi ta ku kamba ke?" Hosi yi ta va hlamula, yi ku: 'Ndzi tiyisile ndzi ri ka n'wina, loko mi tshame mi endla swilo leswi eka un'wana wa vamakwerhu lavatsongo lava, mi swi endlele mina.'" (Mt 25, 35-40)

Ku entisa ripfumelo

...Kereke hinkwayo hi ku angarhela, yi endleriwile ku pfuna lava pfumalaka: "Ku suka eminkarhini ya khale Kereke yi engetele risima eka Xilalelo, yi tlhela yi tikombisa leswaku yi vun'we na Kreste hi xiboho xa ku hanana. Nakambe, emalembeni hinkwawo yi tivonakarisa hi mfungho lowu wa rirhandzu, loko yi ri karhi yi tekela enhlokweni ku hoxa xandla ka van'wana, yi teka ku hanana swi ri ntirho na timfanelo ta yona. Hikokwalaho ka sweswo, ku va na musa eka swisiwana na vavabyi, ku hanana na ku pfunana eka swilaveko swa vanhu va tinxaka hinkwato swi tekiwa swi ri swa nkoka hi Kereke." (CL 41)

Ku anakanya

Xana ndza pfuna vafpumari ke?

Xana ndza tekela enhlokweni swisiwana na vafpumari emugangeni wa mina ke?

Xikhongelo

Ndza va rhandza, na swona ndza khongela, kambe vona na tshamela ku ndzi lumbeta. Vunene bya mina va byi hakela hi leswo biha, rirhandzu ri hakeriwa hi rivengo. (Ps 109, 4-5)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 7 MBHONI YO YIMELA NTIYISO

Hi siku ra 25 Sunguti 1990 hi nkarhi wa ku baleka/duma ka tilo, rihati ri bile tindlu to hlayanyana ta tirhandzavula ta makenya emugangeni. Hi ndhavuko loko ku humelela swo fana na leswi swi tekiwa yi nga ri mhaka ya ntumbuluko kambe swi vangwiwa hi valoyi. Ndhuna yi hlengeletile huvo ya yona kun'we na vaakatiko ku ta vonisana hi mhaka leyi, hi xikongomelo xo kuma loyi a nga na vutihlamuleri bya tilo. Ku twananiwile leswaku ku ya hlahluviwa eka nyamusoro ku ta kumiwa loyi a nga hisa tindlu hi tilo. A ku fanele ku hlengiwa mali yo ringana R5 hi nhloko ya munhu.

Benedict a a hlwerile ku fika ehubyeni ya kona loko va twanana hi mhaka leyi. U ringetile ku hlamusela leswaku tilo a ri vangwiwa hi munhu kambe i nchumu wa ntumbuluko kambe a kanetiwa. U kwetlembetanile na vona hi mhaka ya leswaku tilo ri vangwiwile hi valoyi kambe xiboho xi yimisile xisweswo. Benedict u arile ku humesa mali ya nhlenge, a vula leswaku ripfumelo ra yena ra Xikhatoliki a ri n'wi pfumeleli ku nghenelela eka timhaka ta xiloyiloyi.

Rito ra Xikwembu

"Ndza mi byela leswaku un'wana ni un'wana la ndzi vulaka emahlweni ka vanhu, N'wana wa Munhu na yena u ta n'wi vula emahlweni ka tintsumi ta Xikwembu. Kambe loyi a ndzi landzulaka emahlweni ka vanhu, u ta landzuriwa emahlweni ka tintsumi ta Xikwembu." (Luka 12, 8-9)

Ku entisa ripfumelo

Vuloyi, lebyi byi tiseketelaka hi vukhongeri bya xintu, byi le ku ntokoteni ka mpfuxelelo wo karhi. Nchavo lowa khale wa vuyelela na swona wu tumbuluxa ku tsimbiwa hi timpecana leti kamanyetaka. Nchavo hi tlhelo ra rihanyu, vunene, vana, mahiselo na ku tisirhelela eka mimoya yo biha minkarhi yo tala swi susumeta vanhu ku tirhisa mintsembyana ya vukhongeri bya xintu xa Afrika leswi swi nga fambisanihi na dyondzo ya xiKreste. Xiphiso xa ku ba matsanya u tirhisa swa xiKreste na swa vukhongeri bya xintu bya Afrika hi nkarhi wun'we swi tshama wu ri ntlholtho. Hi ku dyondzisa katekisima na hi ku hluvula vanhu eka swa ndhavuko, Kereke eAfrika yinga pfuna vanhu ku kumisisa hi ta nkoka wa Evhangeli. Swi fanerile ku kumisisa rimitsu ra mikhuva leyi ya vuloyi hi ku tirhisa vanhu lava faneleke. (AM 93)

Ku anakanya

Xana ndza chava ku yimela timhaka ta mina ta ripfumelo ra xiKreste loko ndzi endlwa xihlekiso kumbe ndzi hlaseriwa hi vito ra ndhavuko?
Xana ndza kholwa eka xiloyiloyi?
Xana ndzi pfa ndzi byi endla?

Xikhongelo

U nga pfumeli leswaku miehleketo ya mina yi namarhela leswo biha, Ndzi nga tshuki ndzi endla leswo hamboloka, kumbe ku tirhisana ni vanhu lava dyohaka; ndzi nga tshuki ndzi dya na vona eminkhubyeni. Loko munhu wo lulama a ndzi ba ni ku ndzi tshinya hi rirhandzu, eka mina i mafurha layo nun'hwela, ndzi nge ali ku cheriwa wona enhlokweni; Kambe ndza ha ta khongela ndzi lwa ni mintirho ya lavo hamboloka. (Ps 141, 4-5b)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 8 MUAPOSTOLA WA NTIYISO WA VUTOMI HINKWABYO

Endzhaku ko yima a ku tsetserhele, a kanetana na timhaka ta vuloyi ehubyeni ya tiko hi Sonto ya 28 Sunguti 1990, vanhu va sungurile ku n'unun'uta va ku: "Hi yena a hlohlotelaka vanhu, tani hi leswi a nga murhangeri. Hikwalaho ka yini a ala ku hisa valoyi? U alana na miehleketo ya hina."

Vo tala a va n'wi vone tani hi munhu loyi a tsongahataka ripfumelo ra vona ra ndhavuko na swiendlo swa vona, na kambe tani hi ntsandza mahinga-ndlela emugangeni hikuva a tshamela ro va kaneta hi tlhelo ra vuloyi. Hikuva Benedict a ri mudyondzisiwa wa ntiyiso wa Yesu Kreste, a yima a ku tsetserhele, na ripfumelo ra yena ra Xikhatoliki. Vanhu van'wana va te: "Swa antswa hi n'wi dlaya!" Kwalaho va sungula ku luka mano yo n'wi susa laha misaveni.

Rito Ra Xikwembu

Exikarhi ka n'wina, ku nga tshuki ku va ni loyi a humesaka magandzelo hi ku hisa n'wana wa yena wa xinuna kumbe wa xisati; na swona ku ga tshuki ku va na loyi a tirhisaka swa vungoma, ni loyi a vhumbaka kumbe ku hlahluva, kumbe ku va nyamusoro, kumbe loyi a endlaka migilo-gilo, kumbe xingomatanda, kumbe loyi a nga ni swikwembu, kumbe loyi a vutisaka timhaka eka swona. Un'wana ni un'wana loyi a endlaka swilo swo tano, Hosi Xikwembu xa n'wi nyenya; hi swona leswi endlaka leswaku xi hlongola vamatiko lava endlaka manyala layo tano va suka emahlweni ka n'wina. Mi nga tshuki mi va ni leswi solekaka emahlweni ka Hosi Xikwembu xa n'wina: Vanhu va tinxaka leti mi nga kusuhi ni ku ti tekela tiko, va hlahluva ni ku vhumba, kambe n'wina, Hosi Xikwembu xa n'wina xa mi alela ku endla sweswo. (Duteronomo 18, 9-14)

Ku entisa ripfumelo

Hi komberwa ku rhandza no xixima vutomi bya wanuna ni wansati un'wana ni un'wana na ku tirha hi ku tiyisela na nkhekhi leswaku masiku ya hina lama xungetiwaka hi swikombiso swa rifu, eku heteleleni ma ta tumbuluxa vutomi lebyintshwa, mihandzu ya ndhavuko wa ntiyiso ni rirhandzu. (EV 77)

Ku anakanya

Xana ndza xixima vutomi bya van'wana, hambi lavo tsana, ngopfungopfu vana lava va nga si velekiwaka?

Xana ndzi hanya vutomi bya kahle bya vutihlamuleri?

Xikhongelo

Rivoni ra mina ni muponisi wa mina i Hosi Xikwembu,

Xana i mani la nga ndzi chavisaka?

Hosi Xikwembu i khokholo ra vutomi bya mina,

Xana i mani loyi ndzi n'wi chavaka?

U nga pfumeli leswaku valala va mina va tlanga hi mina

Vona lava va ndzi lumbetaka etihubyeni,

Lava vulavulaka hi ku ndzi endla tihanyi. (Ps 27, 1-3; 12-14)

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

SIKU RA 9 MBHONI YA NTIYISO YA RIPFUMELO

Hi siku ra 2 Nyenyenyana 1990, endzhaku ka ku chicha wanuna loyi a n'wi lifitile loyi a rhwele saka ra mugayu, Benedict u kume patu ra yena ro tlhelela ekaya ri pfarwiile hi mintsandze. Loko a chika a ringeta ku susa mintsandza ntlawa wa vafana na vavanuna lavakulu lava a va tumberile eswihlahleni va sungurile ku n'wi hlasela hi maribye. Eku vavisekeni ka yena na timbanga leti a ti khuluka ngati u gobagobile a tsutsumela exipotweni xa byalwa xa le kusuhi. U fikile a nghena exitangeni lexi a xi pfulekile hi xikongomelo xo kuma vutumbelo no ponisa vutomi bya yena.

Ntshungu lowu a wu ri eku n'wi hlorigiseni, wu komberile wansati lowa n'winyi wa xipoto ku kombiwa laha Benedict a nga tumbela kona, va ri karhi va xungeta na bya yena vutomi loko a nga va kombi laha a nga tumbela kona. Wansati loyi u va kombile laha a ku ri na Benedict, a ri karhi a khinsama ehansi a xavelela leswaku yena a nga dlayiwi. Vafana vambirhi exikarhi ka ntshungu va nghanile va kokakoka Benedict loyi a ri karhi a khongotela a ku: "Mi nga ndzi dlayi." Va tshembisile leswaku a va nga n'wi dlayi, ivi hikuva kholwa, u humerile ehandle.

Tani hi leswi ntshungu wa vanhu a wu rhendzerile rhandzavula, Benedict a nga swi kotangi ku phunyuka. Loko a vona un'wana wa vona a ta a khomile xigiya, u khinsamile ehansi a khongela. Mhaka leyi a yi humelela hi ku copeta ka tihlo. Wanuna u himile Benedict hi xigiya xa yena a n'wi phyandlase xipalapala (nhloko). Benedict u nambe a wela ehansi. Kwalaho hiloko a cheriwa hi mati yo vila enhlokwani, etindleveni, etinhompfini na tindzhawu hinkwato leti a ti ri na timbanga.

Misa (Gandzelo lero Kwetsima) wo n'wi lahla wu khomiwile hi siku ra 10 Nyenyenyana 1990. Eka hinkwaswo muprista a ambarile xiambalo xo tshwuka hikuva a a kholwa leswaku Benedict u ferile ripfumelo ra yena. I ku lwa na ku kanetana na timhaka ta xiloyiloyi lexi vangeke rifu ra Benedict.

Rito ra Xikwembu:

Ku katekile lava xanisiwaka hikwalaho ka leswo lulama, hikuva Mfumo wa matilo i wa vona. "Mi ta kateka loko va mi rhuketela, loko va mi xanisa ni ku mi lumbeta hi mavunwa layo tala hikwalaho ka mina. Tsakani, mi tsakisisa, hikuva hakelo ya n'wina i yikulu ematilweni; naswona va xanisise sweswo vapofeta lava a va ri kona, n'wina mi nga si va kona." (Matt 5, 10-12)

Ku entisa ripfumelo

Hikokwalo i ntirho wa Kereke, hi ku fambisiwa hi Moya lowa Kwetsima leswi swi yi pfuxetaka no yi xuva, swi endla vukona bya Hosi Xikwembu kun'we ni N'wana wa Xona byi va erivaleni. Mbuyelo lowu wu humelerisiwa hi ku hanya hi ripfumelo leri vupfeke, leswi swi vulaka ku titoloveta ku vona ku tikeriwa u tlhela u swi tivisisa. Vafela ripfumelo vo tala va kombisile vumbhoni lebyi bya ripfumelo va tlhela va ya emahlweni va byi hanya. Hi swikombiso leswi va swi kombiseke hina, va tlhela va hi oloviseka ku vulavula hi ndlela ya nkarhi lowu taka. Leswi saleleke hina, hi ku pfuniwa hi tintswalo ta Xikwembu, i ku landzelela minkondzo ya vona. (GS 21. Vona na kamba NMI 41)

Ku anakanya

Xana xivindzi xa vafela ripfumelo vo fana na Benedict xi ndzi pfuna njhani eka ku hanya hi ripfumelo?

Xana ndzi nga yimela ripfumelo ra mina njhani, eka vutomi bya mina bya le xihundleni kumbe evanhwini?

Xikhongelo

*“Mbilu yanga yi dzunisa Hosi,
Ni moya wa mina wu tiseketela eka Xikwembu,
Muponisi wanga.
Hikuva u langutile vusiwana bya mina nandza wa yena,
Kutani ku sukela sweswi,
Vanhu va minkarhi hinkwayo
Va ta ku, ndzi katekile.
Lowa matimba hinkwawo u ndzi endlerile
Leswikulu, vito ra yena ri hlawulekile,
Ni tintswalo ta yena i ta minkarhi ni minkarhi
Eka lava n'wi chavaka.
U tirhile hi matimba hi voko ra yena,
U hangalasile lava tikurisaka
Eku anakanyeni ka vona
Tihosi ta matimba u tibusile
Eswiluvulweni swa tona
Kutani u tlakusile lava titsongahataka.
Lava nga ni ndlala u va phamerile
Leswo nandziha, va dya va xurha,
Kambe lavo fuma u va tlherisile
Va nga ri na nchumu.
U lwerile Israele nandza wa yena,
Hi ku anakanya tintswalo ta yena,
Leti a titshembiseke vatata wa hina,
A nga Abrahamana ni rixaka ra yena,
Hilaha ku nga heriki.” (Luka 1, 46-55 – The Magnificat)*

Xikhongelo xa ku amukeriwa tani hi Mukwetsimi xa Benedict Daswa

“Hosi Yesu, amukela moya wa mina”

(Mintirho 7:59; Ps 31:6)

“Kereke, na Misava, yi lava timbhoni ta ripfumelo leti vulavulaka hi marito ya ngati leyi khulukaka ku suka exihlobyeni xa rirhandzu lero tenga.”

(Bernard Oliviera, Abbot of the Trappist Monks, 1997)